

Plnění cílů výzkumu v r. 2013

Národní knihovna České republiky bude v r. 2013 realizovat Koncepti svého rozvoje jako výzkumné organizace, aktualizovanou pro r. 2013, a plnit zejména tyto cíle:

Oblast 1. Zdokonalení virtuálního badatelského prostředí Manuscriptoria – garant Zdeněk Uhlíř

Cíl 1: Vyhodnocení provozu aplikovaného výsledku Z_{polop} *Easy Search* a případné další úpravy vyhledávacího stroje; příp. agregace dat dalších institucí do Manuscriptoria

Plnění: Poloprovoz aplikovaného výsledku Z_{polop} *Easy Search* se osvědčil a ukázalo se, že jej po technické stránce není třeba ani dále rozvíjet, ani nijak upravovat. Je nutno si uvědomit, že hlavním účelem tohoto nástroje je bezproblémová jednoduchost, totiž aby jej byli schopni využívat i lidé v zásadě informačně a počítačově negramotní, mezi něž kupodivu patří nejenom příslušníci starší generace, ale i mladší generace tradičních, zejména filologických oborů. Dosáhnout relevantnějších výsledků než jsou výsledky poskytované nyní nástrojem *Easy Search* je sice možné, nikoli však technickým vylepšením tohoto nástroje či zdokonalením jeho vyhledávacích algoritmu, nýbrž buď použitím pokročilého vyhledávání umožňujícího kladení kombinovaných dotazů a/nebo filtrování, nebo vylepšením a zpřesněním samotných dat, nad nimiž nástroj *Easy Search* vyhledává. Zajistit však takové vylepšení a zpřesnění dat je dosti obtížně proveditelné, poněvadž ta jsou pořizována řadou partnerů nezávisle na potřebách Manuscriptoria. Bylo by toho možné dosáhnout jenom tím způsobem, že by to provedl tým Manuscriptoria sám, což v danou chvíli není uskutečnitelné vzhledem k nedostatečnému počtu příslušně kvalifikovaných pracovníků.

Cíl 2: Uvedení výsledku Z_{polop} *NK Catalog Online* do provozu a vyhodnocení zpětné vazby uživatelů s cílem jeho další optimalizace

Plnění: *NK Catalog Online* byl implementován v podobě umožňující pouze elementární práci při srovnávání digitálních plných textů, tzn. označování shodných, resp. podobných míst, resp. pasáží, označování juxtapozic, jakož i statistická kvantifikace skóre blízkosti, tj. podobnosti srovnávaných plných textů. Uživatelský ohlas je v tomto ohledu kladný. Omezení použitelnosti tohoto nástroje plyne z dosud nedostatečného počtu plných textů zařazených v Manuscriptoriu. Proto není aktuální implementovat v tuto chvíli grafické vyjádření výsledků srovnávání, ačkoli v situaci, kdy bude možno porovnávat výrazně větší počet plných textů, to bude nepochybně žádoucí. Z toho důvodu jsme se letos snažili připravit větší počet plných textů k zařazení do Manuscriptoria, k čemuž dojde začátkem příštího roku; v přípravě plných textů budeme nadále intenzivně pokračovat. Předpokládáme, že optimalizace nástroje *NK Catalog Online* proběhne následně, tj. zhruba v letech 2015-2016.

Cíl 3: Zapojení Z_{polop} *M-Conductus* do Manuscriptoria; to umožní zařazovat dokumenty obsahující elektronický notový zápis do Manuscriptoria

Plnění: Hudební editor *M-Conductus*, který byl koncem loňského roku uveden do poloprovozu, byl v letošním roce zařazen jako externí nástroj Manuscriptoria. Umožňuje vytvořit digitální edici hudebního zápisu v mensurální notaci tak, aby byla korelovatelná ke stránkám zápisu v originálním historickém dokumentu, a následně stáhnout výsledný digitální dokument na vlastní počítač a použít jej jak k vlastním účelům včetně podkladu pro tisk, tak ke zpětnému nahrání do Manuscriptoria tak,

aby se stal součástí komplexního digitálního dokumentu obsahujícího též kopii originálního zápisu. Testování funkční způsobilosti probíhalo zároveň s implementací hudebního editoru *M-Conductus* jakožto externího nástroje Manuscriptoria, přičemž předpokládáme, že uživatelská zpětná vazba bude k dispozici v průběhu příštího roku.

Cíl 4: Pokračování vývoje Z_{polop} pro vyhledávání podle typu obsahu obrazů (2013)

Plnění: Vyhledávání podle typu obsahu obrazů je nyní plně funkční ve vysokém stupni úspěšnosti, takže vyhledávací algoritmus není třeba zdokonalovat, protože výsledek už by nebyl úměrný vynaloženému úsilí. Protože však výsledky vyhledávání přesto nejsou zcela dokonalé, je nutno vytvořit nástroje pro manuální korekce, tj. opravy a doplňky. Při tom je důležité zapojení uživatelů Manuscriptoria, protože jenom tímto způsobem je možno zaručit dosažení výsledků na praktické rovině. Uživatelé pracují na budování svých osobních účtů především vytvářením virtuálních kolekcí a virtuálních dokumentů, kde detailně popisují obsah originálních historických dokumentů včetně jejich stránkové úrovně. Proto byla provedena retrokonverze jednotlivými uživateli vytvořených virtuálních dokumentů pro obecné využití pro potřeby Manuscriptoria včetně možné korekce, tj. oprav a doplňků výsledků vyhledávání podle typu obsahu obrazů a včetně případného podrobného popisu stránky originálního historického dokumentu, resp. iluminace apod. Dále bude důležité využít možností crowdsourcingové technologie pro verifikaci, resp. falzifikaci výsledků dosažených automatickou cestou. S tím počítáme v příštím roce.

Cíl 5: Předběžné konzultace o propojování plných textů a map

Plnění: Byly provedeny konzultativní rozhovory s pracovníky Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického ve věci georeferencování historických map, s pracovníky katedry informatiky a geoinformatiky fakulty životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem ve věci koordinace geografických údajů v historických textech a mapového zobrazení, jakož i překrývání moderních a historických map a s pracovníky firmy AiP Beroun ve věci interoperability mapového serveru a modulu Manuscriptoria ukládajícího a zpřístupňujícího plné texty historických dokumentů, resp. databáze evidenčních záznamů Manuscriptoria. Vzhledem k tomu, že historické mapy zpřístupněné v Manuscriptoriu jsou pouhé obrázky bez využití jakéhokoli souřadnicového systému, nelze je georeferencovat a v důsledku toho také není možné korelovat je s geografickými entitami objevujícími se v textech doplněnými o kódy souřadnic. Není tudíž možné vzájemně propojit plné texty a historické mapy obsažené v Manuscriptoriu. Je však možné, aby geografické entity objevující se v plných textech a doplněné o kódy souřadnic byly korelovány s jakoukoli moderní mapou. A poněvadž tým v Ústí nad Labem se zabývá korelací údajů v textech s mapovým zobrazením, jakož i překrýváním moderních a historických map, zejména map vzniklých při trojím vojenském mapování, je přinejmenším možné korelovat údaje o geografických entitách ve středověkých a raně novověkých textech s prvním vojenským mapováním, které postihuje ještě předmoderní terénní situaci. V důsledku provedení takové korelace by bylo možno geograficky vizualizovat situace popisované v historických textech s poměrně velkou detailní přesvědčivostí. V příštích dvou letech hodláme pokračovat tímto způsobem již praktickými kroky.

Oblast 2a –Kontrola kvality digitalizovaných souborů – garant Bedřich Vychodil

Cíl 1: Vývoj nové verze aplikace Z_{polop} *NDK Image Data Validator* (2013)

Plnění:

V roce 2013 byla vyvinuta nová verze předchozí aplikace DIFFER (nyní The Image Data Validator - DIFFER), která je umístěná na stejné URL. Aplikace obsahuje nové funkce. Původní moduly a funkce byly testovány, přepracovány a doplněny. Výsledkem je robustnější aplikace s větším počtem funkcí pro analýzu a zpracování vložených souborů. **Splněný typ výsledku je Z_{polop} .**

Zásadní změny za rok 2013 v bodech:

- Změna layoutu a textů webové stránky tak, aby lépe vyhovovala koncovému uživateli.
- Separace zjištěných signifikantních vlastností souborů do jednotlivých oddílů tak, aby byl celkový výstup pro koncového uživatele přehlednější a čitelnější.
- Byly přepracovány mapovací tabulky sloužící k přehlednému zobrazování signifikantních vlastností přímo na webových stránkách bez nutnosti uživatelské analýzy zdrojových výstupů použitých nástrojů.
- Doplnění portfolia využívaných nástrojů třetích stran pro účely identifikace, validace a charakterizace a upgrade použitých verzí.
- Implementace a otestování obrazových metriky na úrovni všech RGB kanálů tak, aby bylo možné analyzovat veškeré obrazové změny.
- Aplikace byla rozšířena o nastavitelnou kontrolu shody v RGB kanálech a nově navržený způsob validace JP2 souborů ve formátu JPEG 2000 s možností vkládání a úprav vlastního kontrolního profilu přímo uživatelem aplikace a to přímo přes webové rozhraní.
- Změna záložek v rámci webových stránek. Přidání záložky EXAMPLES, sloužící k rychlému náhledu „co všechno aplikace umí“.
- Změna přihlašovací části pro snazší porovnávání nahraných souborů přiházenými uživateli. (username: test, password: test)
- Změna parametrů pro anonymní uživatele a přihlášené uživatele tak, aby přihlášení uživatelé měli navýšený limit velikosti souborů z 5MB na 15MB a navíc měli možnost svá data skladovat přímo na serveru aplikace v rozsahu 100MB.
- Obsahové doplnění a rozdělení obsahu záložky DOCUMENTATION na základní údaje a linkování na kompletní dokumentaci tak, aby položka dokumentace byla přehlednější pro koncového uživatele.
- Přepracování položky ABOUT a doplnění o aktuální informace.

Oblast 2b – Vývoj podpůrných/návazných aplikací pro dlouhodobou ochranu digitálních dat – garant Ladislav Cubr

Cíl 1: Vývoj nové verze aplikace Z_{polop} ČIDLO z hlediska potřeb knihovnické a technické správy resolveru; v případě úpravy předchozí verze bude nový výsledek typu **R**; v případě nezbytnosti vyvinout samostatný modul pro připojení k resolveru půjde o Z_{polop} (2013)

V roce 2013 byla vyvinuta nová verze předchozí aplikace pro resolver (nyní CZIDLO 4), obsahující nové funkce (moduly). Výsledek typu R.

Z hlediska knihovnické správy byly vyvinuty zejména tyto následující dílčí moduly, zakládající novou, obohacenou verzi aplikace.

Modul editace webové vrstvy resolveru umožňuje kurátorovi resolveru (který je klasickým digitálním knihovníkem, nikoliv technickým administrátorem) upravovat web bez nutnosti asistence technického správce.

Uživatelsky přívětivým způsobem a okamžitě podle aktuální potřeby umožňuje kurátorovi resolveru jednak editovat texty umístěné na webu (informace o službě, pravidlech a podmínkách zapojení registrátorů ad.), jednak řadit seznamy registrátorů (podle jejich aktuální významnosti apod.) a zneviditelnit vybrané záznamy o registrátorech (zejména z důvodu skrytí informací o testovacích přiděleních, které nejsou předmětem zájmu uživatelů).

Modul pro generování kustomizovatelných statistik umožňuje kurátorovi na základě sady podrobných parametrů vygenerovat specifické statistiky o přidělených a spravovaných identifikátorech URN:NBN. Tento modul je klíčový zejména pro monitorování aktivit registrátorů a pro kontrolu validity produkce. Statistika slouží jako kontrolní mechanismus, který umožňuje kurátorovi do určité míry kontrolovat navíc také kvalitu samotné produkce digitalizovaných dokumentů (na základě k identifikátoru URN:NBN přidružených metadat) v míře, kterou neposkytují žádné jiné nástroje.

Z hlediska technické správy bylo vyvinuto zlepšení procesu sestavení a instalace aplikace pro programátory. Nová verze jako celek byla kompilována, upravena a testována původním architektem aplikace CZIDLO, Mgr. Martinem Řehánkem. Tyto změny byly realizovány a nasazeny na ostrý provoz v roce 2013.

Dále byl vytvořen koncept distribuované instalace, řešící problém výpadku jednoho serveru provozujícího resolver (z hlediska funkčnosti pro koncové uživatele). Implementace distribuované instalace je momentálně odložena z důvodu nedostatku hardwarových prostředků v NK ČR (viz Příloha projektu 0136 – Část 4: Distribuovaná instalace CZIDLO, autor Mgr. Martin Řehánek)

Cíl 2: zpracování N_{met} - certifikované metodiky pro prostupy pro přidělování a správu digitálních identifikátorů a digitálních dokumentů ze strany zapojených institucí (předpokládaná certifikace v r. 2013 resp. 2014)

Oblast 3a – Plánování ochrany digitálních dokumentů- garant Zuzana Kvašová

Cíl 1: analýza aktuálních vhodných nástrojů pro plánování ochrany

Plnění:

Cíl 1: Vznikla analýza (viz příloha).

Oblast 3b – Výzkum dat získaných sklizením Internetu a možnostmi/podmínkami jejich dlouhodobého uložení a použitelnosti v LTP systému – garant Zuzana Kvašová

Cíl 1: analýza dalších možností obohacení metadat ke sklizením z webových zdrojů. Výstupem bude Z_{polop} - poloprovoz automatizovaného obohacování metadatového formátu vstupujícího do LTP (long-term preservation) úložiště o data z on-line katalogu, provozovaném Národní knihovnou ČR v systému Aleph (2013)

Plnění:

Cíl 1: Z_{polop} splněno. <https://github.com/WebArchivCZ/marc2mets>

J_{rec} – článek v odborném recenzovaném časopise ProInflow:

KVASNICA, Jaroslav; KREIBICH, Rudolf. Formátová analýza sklizených dat v rámci projektu WebArchiv NK ČR. *ProInflow* [online]. 31.10.2013 [cit. 27.11.2013]. Dostupný z WWW: <<http://pro.inflow.cz/formatova-analyza-sklizenych-dat-v-ramci-projektu-webarchiv-nk-cr>>. ISSN 1804–2406.

Oblast 4 - Vývoj metodik ochrany, konzervace a restaurování knihovních fondů (historických i novodobých) – garant Petra Vávrová

Cíl 1: pokračování ve vývoji N_{met} certifikované metodiky průzkumu fondů s využitím vylepšené databáze (2013) a Z_{polop} využití znalostní databáze v péči o knihovní fondy NK ČR (2013)

Plnění:

Cíl 2: Měření koncentrace oxidů síry a dusíku po nastěhování historických fondů do barokního sálu, odolnosti papíru a vazebních materiálů vůči světelnému záření a sledování vlivu světelných podmínek na vlastnosti materiálů knihovních fondů

Plnění:

Cíl 3: Příprava certifikované metodiky N_{met} použití japanových folií (tónovaná samolepící fólie z japonského papíru) při opravách knih (2013)

Plnění:

Oblast 5 – Výzkum kulturního dědictví a knižní kultury pozdně středověkých Čech – garant Kamil Boldan

Cíl 1: Provedení základního výzkumu knižní kultury pozdně středověkých Čech, zaměřeného na knihovnu chebských františkánů v majetku Národní knihovny ČR, na typografické jednolisty jagellonského věku a komunikační strategie poděbradského a jagellonského věku.

Výsledky:

B – odborná kniha (kolektivní monografie) Libri catenati Egrenses. Knihy a knihovna chebských františkánů v pozdním středověku a raném novověku. Ed. Kamil Boldan – Jindřich Marek (obsáhne 11 statí, které seznámí s dějinami této knihovny a s nejcennějšími exempláři, ať již rukopisnými nebo tištěnými, jejich výzdobou, knižní vazbou či nově objevenými literárními památkami; rok uplatnění 2013)

J_{rec} – článek v odborném recenzovaném periodiku (popíše všechny středověké latinské rukopisy, rukopisné přínavky a zlomky ve fondu františkáni Cheb, autor Jindřich Marek, rok uplatnění 2013)

J_{rec} – 2 články v odborném recenzovaném periodiku (budou analyzovat využití tištěných jednolistových formulářů odpustkových listin v českých zemích v 15. /16. století, autor Kamil Boldan, rok uplatnění 2014)

B – odborná kniha Typografické jednolisty jagellonského věku (příprava úvodních kapitol monografie, autor Kamil Boldan, předpokládaný rok uplatnění 2016)

J_{neimp} – článek v odborném neimpaktovaném zahraničním periodiku (rozbor textu významného protiutravvistického polemika Maříka Rvačky, autor Jindřich Marek, rok uplatnění 2013)

J_{rec} – článek v odborném recenzovaném periodiku (prozkoumá polemiku Václava Korandy ml. s představiteli katolické strany, autor Jindřich Marek, předpokládaný rok uplatnění 2014)

B – odborná kniha Václav Koranda ml. a proměny komunikace v jagellonském věku (příprava úvodních kapitol monografie, autor Jindřich Marek, předpokládaný rok uplatnění 2016)

Plnění:

Výsledky Cíle 1 pro rok 2013 jsou uplatňovány s jednou výjimkou (viz níže). V návaznosti na dokončení průzkumu historické knihovny františkánského kláštera v Chebu, jež je dnes součástí knižního fondu NK ČR, byla publikována kolektivní monografie Libri catenati Egrenses. Historické, uměnovědné a knihovědné příspěvky v publikaci se zaměřily především na pozdně středověké jádro tohoto unikátně dochovaného celku. Zvláštní článek publikovaný v recenzovaném časopisu Studie o rukopisech se věnoval středověkým latinským rukopisům z tohoto fondu. V jeho příloze byly zveřejněny obšírné kodikologické popisy jednotlivých kodexů. V oblasti výzkumu typografických jednodlistů jagellonského věku byla provedena pasportizace dochovaného materiálu a zpracován předběžný soupis těchto tisků. Do tisku byly připraveny dvě studie. První se věnuje využití jednodlistového média v rámci pozdně středověkých odpustkových kampaní (byla přednesena jako příspěvek na konferenci Knihotisk, víra, konfese, pořádané Centrem mediévistických studií AV ČR), druhá jeho využití v humanistickém diskurzu na přelomu 15./16. století. V oblasti výzkumu komunikačních strategií poděbradského a jagellonského věku je připravován do tisku článek o polemických spisech hlavního představitele utrakvistické církve Václava Korandy ml. se zástupci katolické strany doby poděbradské i jagellonské. Byla provedena základní heuristika k připravované monografii o Korandovi a proměnách komunikace v druhé polovině 15. století. Článek s rozбором textu významného protiutrakvistického polemika Maříka Rvačky byl zpracován a odevzdán do tisku k uveřejnění v zahraničním periodiku Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften, avšak příslušný svazek periodika plánovaný na letošní rok nebyl dosud vydán (viz příložené zdůvodnění prof. Helmuta Walthera z univerzity v Jeně, který je editorem daného svazku; bude publikován v roce 2014).

Cíl 2: Mezinárodní spolupráce při výzkumu kulturního dědictví

V rámci konsorcia Text Encoding Initiative (TEI) sledování vývoje jeho standardu (je dlouhodobě platformou popisu a přepisu rukopisů v Manuscriptoriu) a příp. návrhy na optimalizaci jeho využití pro popis rukopisů, příp. pro přepisy plných textů. Zahájení pasportizace pozdně středověkých vazeb zdobených slepotiskem v českých institucích a zpracování a strukturace bohemikálního knihařského materiálu podle kritérií Einbanddatenbank.

Výsledky:

J_{rec} – článek v odborném recenzovaném periodiku (představí perspektivy vývoje standardu TEI pro popis rukopisů a přepisy textů, autor Jindřich Marek, rok uplatnění 2014)

D – článek ve sborníku (o souvislostech průzkumu knižních vazeb 15. a 16. století a studia typografických jednodlistů, dochovaných vesměs jako knihařská makulatura, autor Kamil Boldan, rok uplatnění 2013)

Plnění:

Všechny výsledky Cíle 2 pro rok 2013 jsou uplatňovány. Člen řešitelského týmu J. Marek se zúčastnil výročního zasedání konsorcia Text Encoding Initiative (TEI), kde se aktivně zapojil do jednání pracovní

skupiny, která se podílí na vývoji schématu pro popis rukopisů a která projednala návrhy na zlepšení standardu. Článek o standardu TEI pro popis rukopisů a přepisy textů je v přípravě. Byla provedena pasportizace všech pozdně středověkých vazeb zdobených slepotiskem ve fondu NK ČR a následně byly započaty pasportizační práce v síti státních archivů především na území českých krajů. Průběžně byla vytvářena sada tužkových obtahů slepotiskové výzdoby z bohemikálních dílen a zpracovávána podle kritérií Einbanddatenbank. Ve sborníku Bibliotheca antiqua byl publikován článek K. Boldana o vzácných jednolístech z 15. století užitých jako makulatura na vazbách z dílen chebských františkánů a tepelských premonstrátů. Výzkum knižních vazeb byl doplněn článkem J. Marka v témže sborníku, který se zabýval druhotným užitím pozdně středověkého rukopisného materiálu v knižních vazbách a jeho objevování při pátrání po staročeských literárních památkách v 19. století.

Oblast 6 – Výzkum knižní kultury raně novověkých Čech - garant Alena Richterová

Cíl 1: Průzkum psaných a tištěných novin se zprávami o Čechách za vlády Rudolfa II.

Výsledky:

J_{rec} – článek v odborném recenzovaném periodiku (Studia Rudolphina, analýza zpráv z tištěných a psaných novin o událostech na dvoře Rudolfa II.), dílčí výsledky,(předpokládaný rok uplatnění 2014)

Plnění:

Rešerše v elektronických databázích, tištěných katalogích a bibliografiích, v interních pomůckách a služebních inventářích, na jejich základě podrobné výpisky, textové opisy a částečně pořízení fotokopíí nebo digitálních snímků z psaných i tištěných novin se zprávami o Praze z doby pražské vlády Rudolfa II, a to z následujících archívních a knižních fondů:

Státní oblastní archiv Třeboň, fond Historica, psané noviny pro Rožmberky, především z let 1582-1592, inv. č. 6201-7005, sign. 5138-5610, fotografie zpráv z Prahy z let 1591-1592.

Lobkowiczské sbírky, Roudnická lobkowiczská knihovna, zámek Nelahozeves, psané noviny Ladislava Seidlice ze Šenfeldu z let 1596, 1602-1603, 1606-1612, rukopis sign. VI Ec 8/sv. I-II. (starší fotografie výběru zpráv o událostech v Praze)

Österreichische Nationalbibliothek Wien, Sammlung von Handschriften und alten Drucken, rukopisy sign. Cod. 8953 , Cod. 8964, Cod. 8965, Cod. 8974, Cod. 8975, Cod. 5911, Cod. 5915, Cod. 8692, Cod. 8838, Cod. 8871, Cod. Ser. n. 37964, Cod. Suppl. Gr. 27 a staré tisky sign. 33.K.35, sign. 208.962-B.Alt. /adlig. 9, sign. *38.Z.109, sign.19.Cc.338, sign. 109.359-B.Alt, sign. 301.228-B.Alt.Rara, sign. 33.K.51, sign. 7037-B.Al, sign. 42.O96-B.Alt, sign. 44.416-B.Alt, sign. 301.019-B.Alt. Rara, sign. 7.089-B.Alt, sign. 79.Q.139 (digitální snímky zpráv z Prahy)

Österreichisches Staatsarchiv Wien, Abteilung Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Reichshofkanzlei, Geschriebene Zeitungen, fasc. 7, 7a, 10; Handschriften, Sign. W 290, Litterae et Acta Caesarea Italica 1553-1647, zejména svazky 7-12 z let 1567-1613; Venedig, Berichte 1575-1610, archívní kartony č. 13-15.

Cíl 2: Rekonstrukce Czernínské rodové knihovny se zaměřením na identifikaci rukopisů a tisků této provenience

Výsledky:

D – příspěvek ve sborníku z konference Bibliotheca Antiqua 2014, Olomouc (charakteristika fondu Czernínské knihovny a nastínění její historie a vývoje) dílčí výsledky (předpokládaný rok uplatnění 2014)

D – příspěvek Knihovna slezského humanisty Franze Gottfrieda Troila von Lessoth v recenzovaném sborníku Libri magistri muti sunt. Pocta Jaroslavě Kašparové, Praha, Knihovna AV ČR (2013)

Plnění:

Vytipování archivů obsahujících prameny k dějinám czerninských knihoven: Státní oblastní archiv v Třeboni – oddělení Jindřichův Hradec (fond Rodinný archiv Czerninů, správkyň PhDr. Eva Fialová) – prostudován dosud nezinventarizovaný katalog knihovny Františka Josefa Černína z r. 1728 a dále archivní kartony č. 384 a 763. Lobkowiczský archiv mělnický uložený na zámku Mělník (fond Rodinný archiv Lobkowiczové Mělník, správce Mgr. Petr Kopicčka).

Zahájení identifikace knih czerninské provenience ve fondu pražské lobkowiczské knihovny.

Rukopisy: dokončen soupis signatur (celkem nalezeno 251 signatur czerninských rukopisů o 295 svazcích) a zahájena katalogizace (dosud zkatalogizováno 73 signatur v 84 svazcích).

Staré tisky: zahájení katalogizace souboru 1362 svazků czerninské provenience, jež byly dosud identifikovány.

Probíhající katalogizace czerninských knih přinesla také nové poznatky ke genezi a historii czerninské majorátní knihovny a dalších czerninských knihoven a umožnila započít rekonstrukci knižních celků, které do nich v minulosti vplynuly.

D

2013

Svobodová, Milada

Knihovna slezského humanisty Franze Gottfrieda Troila von Lessoth

ISBN 978-80-86675-24-4

Libri magistri muti sunt. Pocta Jaroslavě Kašparové, 32 s., s. 79–111, Praha, Knihovna Akademie věd ČR

Cíl 3: Rekonstrukce lobkowiczské sbírky map z pražské lobkowiczské knihovny se zaměřením na identifikaci listů a svazků této provenience

Výsledky:

D - příspěvek ve sborníku (nálezová zpráva o dosud nepublikovaných mapách) (2013)

Plnění:

Shromáždění archivních dokumentů bývalého Oddělení 62-mapové sbírky a dochovaných katalogů této sbírky.

Zahájení rešerší rukopisného lístkového katalogu tohoto fondu a identifikace titulů neznámých map pro předpokládané dohledání dislokovaných exemplářů ve fondech jiných institucí a přesnější poznání výchozího profilu sbírky. Zahájení katalogizace sign 62 A 1-183, celkem 163 dochovaných

signatur (808 mapových listů) a zjištění starších signaturových řad, které budou východiskem k rekonstrukci původní podoby sbírky.

Katalogizace potvrdila předpokládanou lobkowiczskou provenienci sbírky přítomností rukopisných map dedikovaných konkrétním příslušníkům rodu nebo se k nim zřetelně vztahujícím. Současně vyvstala otázka možné lobkowiczské proveniencie dalších map dochovaných ve fondu býv. Mapové sbírky.

D

2013

Sobotka, Jan

Opomíjený kartografický pramen k dějinám Bezdězu. Plán a veduta hradu z období války o dědictví bavorské. In: Castellologica bohemia 13, Praha, Archeologický ústav AV ČR, v.v.i. 2013. str. 359-367 (v tisku po stránkových korekturách).

Pozn.:

- 1. v případě publikací je třeba považovat časové údaje vždy za předpokládané roky uplatnění, řešitelé nemohou ovlivnit rychlost recenzních řízení a/nebo rychlost výroby/vydání příslušných publikací*
- 2. Cíle vycházejí z aktualizované koncepce výzkumu, tzv. Výhledové verze r. 2013*